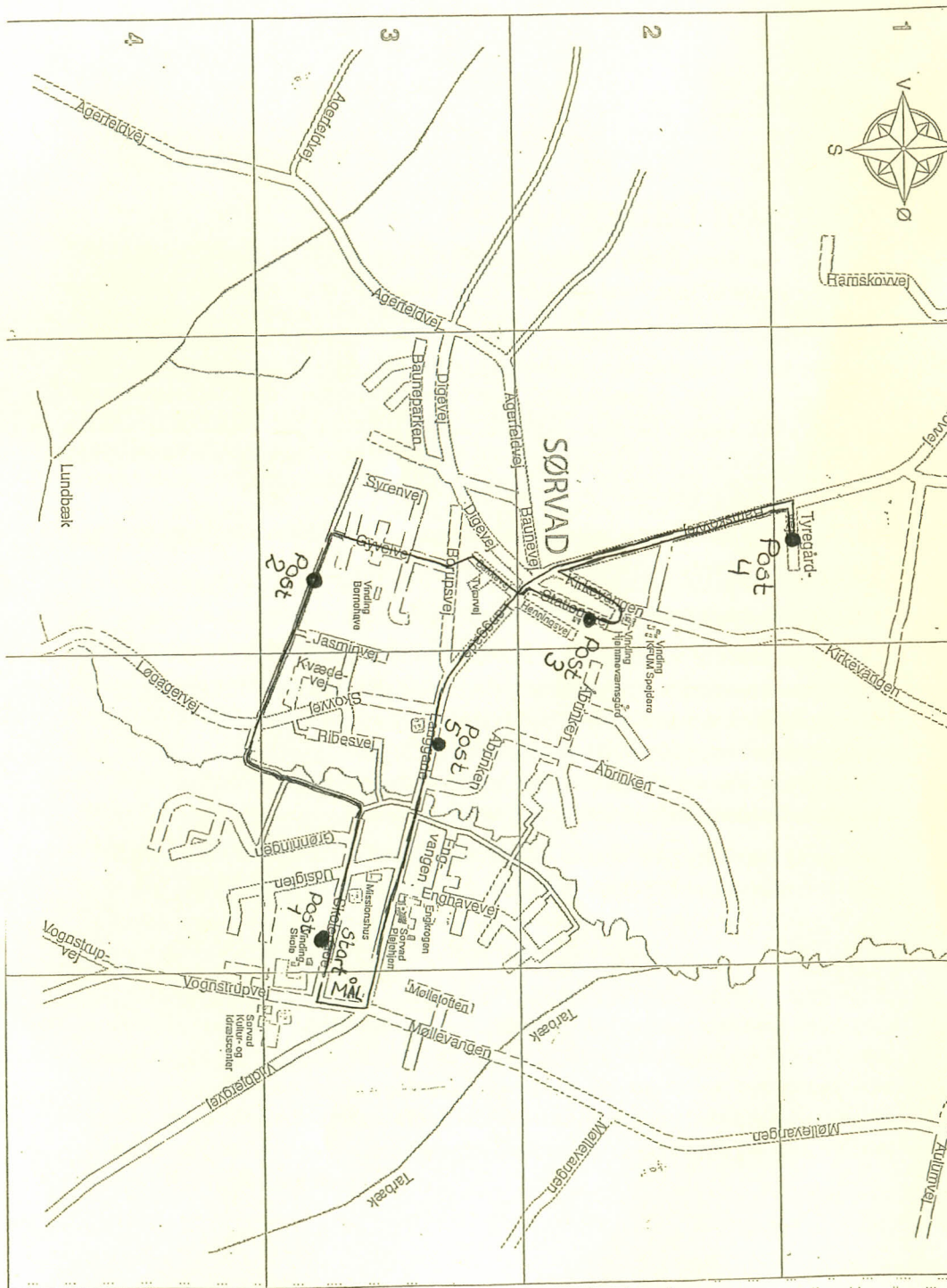

Kend din by Sørvad

Fortællesti på 4,31 km

Fortællestien er udarbejdet af: Christian Andersen,
Belinda Rasmussen og Ida Frandsen

Forord

I marts 2014 fik 6. årgang på Vinding Skole følgende opgave:

Lav en fortællesti i Sørvad

En *fortællesti* er en afmærket rute, hvor der til bestemte steder er knyttet fortællinger. Grupper af elever valgte fire til fem fortællinger fra Sørvad og omegn. Inspiration og viden fik eleverne fra Lokalhistories Arkiv, familiemedlemmer og andre borgere i Sørvad samt bøgerne *Sørvads historie* og *Ørnhøjbanen*¹

Resultatet af en uges intens arbejde er elleve hæfter med fortællestier af varierende længde. Nogle fortællinger går igen i flere hæfter, andre findes kun et sted.

Du har nu mulighed for at få både motion og viden om din by, når du bevæger dig ud på *fortællestierne*. Følg kortet, der er på bagsiden af folderen og læs fortællingerne på vejen.

God fornøjelse

6. årgang, Vinding Skole 2014

¹ Bøgerne er udgivet af Lokalhistorisk Arkiv for Vinding Sogn

Post 1

Vinding Skole Skolegade 6

Nu står I her uden for Vinding Skole. Skolen blev grundlagt i 1962, så den er over 50 år gammel. På Vinding skole er der 365 elever og der arbejder 25 lærer. Vinding Skole afløste de tidligere fire skoler, der var i Sørvad. Det var Agerfeld Skole, Vejvad Skole, Koldkjær Skole og Kirkeskolen som også blev kaldt Hovedskolen.

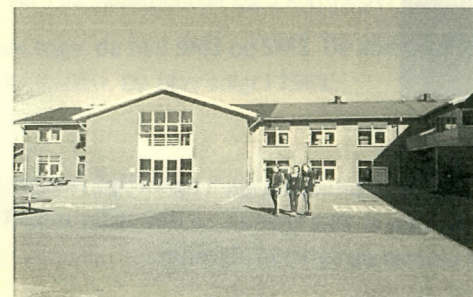
Da Vinding Skole blev bygget, var der 176 elever og 7 lærer.

På Vinding Skole er der en sportsplads og en skolegård. På sportspladsen kan man spille fodbold og andre ting på græs. Der er også en legeplads. I skolegården er der mulighed for basketball, hinke og andre ting. Midt i skolegården er der en lille bygning. Der er også en legeplads til de lidt mindre børn.

På skolen er der en skolebod for de mindre, i den bod står elever fra 6. klasse og en skolebod for de lidt ældre elever, hvor elever fra 8. klasse står.

I 2001 blev den ene fløj totalrenoveret, der hvor gymnastiksalen var, blev der lavet helt nye klasselokaler. Der er nu en indskolingsfløj med børnehave- og 1. klasser og helt ny SFO-afdeling for de yngste. Der er ingen gymnastiksal på skolen mere, i stedet benytter skolen sig af byens hal.

Alle skolens almindelige kridt tavler, er blevet udskiftet med nye whitebords. Det gør det nemmere for lærerne at vise eleverne, hvad de skal lave. For så kan de bare overføre billedet fra computeren og over på tavlen.

På billedet ses Ida, Belinda og Christian i skolegården.

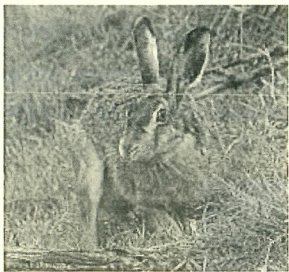
Post 2

Sørvad plantage midt i mellem Jasminvej og Gyvelvej

Til venstre er stien ind til Sørvad plantage og til højre er Sørvad børnehave. Hvis man følger stien, kommer man ned til en legeplads. Der er også nogle shelter, som man kan overnatte i. Børnehaven er tit oppe på legepladsen i skoven. Der er også en masse træer, der er væltet på grund af stormen Bodil. Der har engang været to træer, der blev kaldt tvillingetræerne, men der er kun en tilbage. Man kan også se nogle dyr f.eks. pindsvin, rådyr, dådyr, insekter, edderkopper, myrer, harer, kaniner, fugle, ræve, eger og måske flere.

Ræven

Ræven har et meget karakteristisk udseende. Den ligner en spinkel hund. Hovedet er trekantet, snuden er spids, og de trekantede ører som er spidse og store. Halen er lang og busket og ender tit i en hvid spids. Pelsen er tæt og langhåret og kraftigt rød eller rødbrun undtagen på bug, bryst og strube, hvor den er mere eller mindre hvid.

Haren

Haren har en tæt pels, som er brun på ryggen og hvid på maven. Haren er let at kende. Haren lever af planter. Den er ikke kræsen, så den æder meget af urter og græs. Det kan både være vilde planter og dyrkede afgrøder.

Post 3

Ørnhøjbanen Stationsvej 6

I står nu ved Sørvad Station. Ørnhøjbanen blev grundlagt i 1925. Den kørte fra Ringkøbing til Holstebro. Det sidste tog kørte d. 31 marts 1961. Jernbanen lå på Stationsvej 6.

Udover at der blev bygget stationsbygningen og pakhuset, kom der også et baneformandsbolig.

Karen Hansen ejede stationen fra 1945 frem til dens lukning i 1961.

Gennem årene kom der flere vogne til Sørvad med kunstgødning og foderstoffer.

Det første tog hed M1 og den blev købt for 162.159 kr. Det kom fra mærket Scandia. Den kørte sammen med den nyere model M2. I det uheld var der 2 som døde, og 5 der blev såret. Det var en tragisk ulykke, hvor 2 drenge døde. Den ene var 11 år og døde med det samme, den anden var 12 år og døde om aftenen på Holstebro sygehus. Drengene var sammen med en pige på 14 år. Det ene tog røg 7 meter ind i det andet tog. Ulykken skete den 22. marts 1947 kl. 18:11.

I 1928 blev der købt et ny tog fra en anden fabrikant ved navn Triangel, men toget brændte i 1930. Der var i 32 siddepladser og 3 klapsæder i toget.

Senere kom der to nye toge, de hed SM1 og SM2. De kom fra mærket Scandic. Begge tog har 48 siddepladser. De blev solgt i 1961.

Post 4

Møbelfabrikken Tyregårdvej 2

I står nu uden for den gamle møbelfabrik. Det er en aflang rød bygning, den står til højre for jer. Vi har interviewet Erling Svenstrup, som er pedel på skolen, og som tidligere har arbejdet på møbelfabrikken. Erling fortæller:

I starten var der en lille møbelfabrik på Kirkevangen, og ejeren hed Mads Bertelsen. Fabrikken brændte ned sidst i halvfjerdserne. Det gjorde ikke så meget, for Mads ville bygge et nyt sted, hvor han kunne lave udbygninger. Så blev der bygget et nyt sted, som blev overtaget af Anders Christian Lillbæk. Den blev grundlagt i 1970, så den er 44-45 år gammel.

På arbejdspladsen var der ansat 30 medarbejdere. De tjente fint, men der var forskel på, hvilken plads du havde. Man kunne være lærling, arbejdere eller værkførere. Om året tjente de ca. 150.000 kr. Højest 200.000 kr.

Erling siger, at det var en fin arbejdsplads. Der var frokostur, og de havde deres egne skabe til tøj. De havde et sted, hvor de kunne gå i bad. Men det var en hård og stram arbejdsgiver, der skulle laves noget, og det skulle være ordenligt. Ingen snak. Det hele blev kontrolleret med et stempel ur. Når man kom, skulle man stemple sig ind. På den måde kunne de se, om de var kommet for sent, eller hvis man var gået for tidligt hjem fra arbejde. Hvis det var tilfældet, blev medarbejderne trukket i løn.

Kvaliteten på varerne var rigtig god, det blev ikke solgt i Danmark men i USA og Tyskland. Det var kun de rige, der havde råd til det, og det hele var håndlavet. F.eks. kostede det 180.000 kr. for en reol lavet af noget speciel træ.

25 år efter overtog en mand ved navn Poul Ragsnbæk fabrikken. Erling sagde op, et år før den lukkede. I 1998 gik butikken konkurs. De møbler der blev solgt blev umoderne, medarbejderne fik en for høj løn i forhold til, hvad de tjente på møblerne. Der var nogle, der prøvede at holde lager og lave et lille gulv firma, men det gik ikke og den har været tom lige siden. Møbelfabrikken havde en stor betydning, for der var to fabrikker, hvor der hver var 30 arbejdspladser, så da de begge gik ned, var der mange der mistede sit job.

Post 5

Brugsen Langgade 30

Nu står I her foran Dagli' Brugsen i Sørvad. Det er en grå mellemstørrelse brugs. Udenfor er der et skilt, hvor der står "Dagli' Brugsen". Brugsuddeleren hedder Tom Pedersen.

Lang tid før de byggede den nye brugs, var der et mejeri i Sørvad, det hed Sørvad andels mejeri og blev nedrevet i 1975. Lige inden Tom byggede den nye brugs, var der bare en mark. Beløbet på, hvor meget det kostede at bygge var 4.000.000 kr. i runde tal. Det tog halvandet år at bygge den nye brugs. I år 2007 lukkede den gamle brugs og i samme år åbnede der en ny brugs, men bare et andet sted.

Før i tiden var der to andre forretninger i Sørvad, det var Milter Grønkjærs købmand Langgade 35 og Knud Iversens købmand Langgade 34.

Lidt om den anden brugs, der har været i Sørvad:

Det var en kreds af landmænd, der startede det hele. De aftalte det i 1935, hvor de fik nogle mennesker til at komme og fortælle dem om at drive en forretning. Der var fem landmænd, der fortsatte tanken og førte den ud i virkeligheden. En mand ved navn Jens Andersen blev valgt som formand for brugsen. D. 13. marts 1936, åbnede forretningen. Der var 40 kvadratmeter butiks plads. Senere fik de lagerlokale bag ved brugsen. De første 25 år gik det stille fremad.

Mange af byens borgere handler i dag mange af deres dagligvarer i brugsen. Det er vigtigt for Sørvad, at der er en brugs. Det er med til at holde gang i byen.